

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Šetření profesní orientace žáků nejvyšších ročníků základních škol ve Zlínském kraji

Školní rok 2021/2022

***Průvodní zpráva
(základní vyhodnocení výsledků šetření)***

Srpen 2022

TREXIMA, spol. s r.o., třída Tomáše Bati 299, Louky, 763 02 Zlín

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Zpracoval: Mgr. David Dušánek
TREXIMA, spol. s r.o., Tř. Tomáše Bati 299, 763 02 Zlín
mobil: 606 621 004
e-mail: dusanek@trexima.cz

Spolupráce: Ing. Věra Zavadilíková

Termín šetření: březen - duben 2022

Forma šetření: Elektronický dotazník obsahující uzavřené, polouzavřené i otevřené otázky.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Zpracování dat a výsledků šetření bylo realizováno v rámci projektu:

Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje II, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_078/0018903

Související výstupy (Průvodní zpráva, Online prezentace dat) jsou licencovány podle licence Creative Commons 4.0, varianta BY-SA.

Údaje o díle:

- Zpracování dat a výsledků šetření profesní orientace žáků nejvyšších ročníků základních škol a posledních ročníků středních škol ve Zlínském kraji
- Autor: TREXIMA, spol. s r.o., třída Tomáše Bati 299, Louky, 763 02 Zlín
- Dílo je zveřejněno na webových stránkách (viz odkaz): [Výstupy VPO Zlínský kraj | TREXIMA](#)
- Podmínky licence Creative Commons 4.0, varianta BY-SA
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>

Obsah

1. Struktura a počet respondentů	1
<i>Ročník</i>	<i>1</i>
<i>Studovaná základní škola</i>	<i>1</i>
2. Profesní orientace žáků a povědomí o trhu práce	7
<i>Preferované oblasti uplatnění.....</i>	<i>7</i>
<i>Preferovaná povolání.....</i>	<i>8</i>
3. Problematika a hlavní důvody volby střední školy a povolání	13
<i>Preferovaná volba oborů střední školy</i>	<i>13</i>
<i>Největší vliv na výběr střední školy a oboru</i>	<i>14</i>
<i>Preferovaná volba povolání.....</i>	<i>15</i>
<i>Nejčastější vliv na výběr povolání</i>	<i>15</i>
4. Identifikace podílů žáků s předpoklady pro technické obory.....	16
<i>Preferované oblasti uplatnění včetně technických oborů</i>	<i>16</i>
<i>Předpoklady žáků pro technické obory z hlediska prospěchu v přírodovědných předmětech</i>	<i>17</i>
<i>Předpoklady žáků pro technické obory z hlediska prospěchu v technických předmětech</i>	<i>17</i>
5. Dostupnost a kvalita kariérového poradenství.....	18
<i>Kdo radí žákovi s výběrem středoškolského oboru</i>	<i>18</i>
6. Základní hodnocení škol pohledem žáků.....	19
<i>Hodnocení jednotlivých kritérií škol</i>	<i>19</i>
<i>Oblíbenost předmětů pohledem žáků</i>	<i>19</i>
<i>Porovnání náročnosti distanční a klasické výuky pohledem žáků.....</i>	<i>20</i>
<i>Porovnání zajímavosti distanční a klasické výuky pohledem žáků.....</i>	<i>20</i>
7. Výše výdělku ve vazbě na výběr povolání	21
<i>Výše předpokládaného očekávaného výdělku</i>	<i>21</i>
<i>Preferované oblasti uplatnění</i>	<i>21</i>
8. Sociální mobilita	22
<i>Vzdělání matky</i>	<i>22</i>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

<i>Vzdělání otce</i>	22
<i>Subjektivně vnímaná materiální (ekonomická) situace rodiny</i>	23
<i>Velikost sídla</i>	23
<i>Volba dalšího vzdělání</i>	23
Příloha	24

1. Struktura a počet respondentů

V rámci šetření bylo zaznamenáno celkem 4065 odpovědí žáků 8. a 9. tříd základních škol sídlících na území Zlínského kraje. Při kontrole dat bylo celkem 81 odpovědí vyřazeno. Důvodem vyřazení byly duplicitní záznamy, vícečetné nebo nerelevantní odpovědi zjištěné opakovanou kontrolou dat.

Celkem bylo vyhodnoceno 3984 odpovědí respondentů ze 84 škol.

	Počet hodnocených odpovědí	Podíl v %
Chlapci	1978	49,6 %
Dívky	2006	50,4 %
Celkem	3984	100,0 %

Ročník

Členění respondentů podle ročníku základní školy. Mírně převažují respondenti z 9. tříd.

Ročník	Počet respondentů	Podíl v %
8. ročník	1869	47 %
9. ročník	2115	53 %

Studovaná základní škola

Členění respondentů podle základní školy, kterou žák studuje. Nejvíce žáků (123) bylo ze ZŠ Slavičín - Vlára Slavičín, Školní 403, za tuto školu odpovídali žáci osmých i devátých tříd. Nejméně žáků (3) je ze ZŠ Babice, č.p. 377 a ZŠ Videčská Rožnov pod Radhoštěm, Videčská 63.

Studovaná základní škola	Počet respondentů 8. ročník	Počet respondentů 9. ročník	Celkový počet respondentů
ZŠ Slavičín - Vlára Slavičín, Školní 403 (600114473)	67	56	123
ZŠ Uherské Hradiště, Sportovní 777 (600124479)	60	60	120
3. ZŠ Holešov, Družby 329 (600118525)	65	53	118
ZŠ Zlín, Křiby 4788 (600113990)	45	72	117

Studovaná základní škola	Počet respondentů 8. ročník	Počet respondentů 9. ročník	Celkový počet respondentů
ZŠ Emila Zátopka Zlín, Univerzitní 2701 (600113965)	62	51	113
ZŠ Vizovice, Školní 790 (600114201)	46	65	111
ZŠ Oskol Kroměříž, Mánesova 3861/5 (600118614)	60	51	111
ZŠ Vsetín, Matouše Václavka 1217 (600149781)	50	58	108
ZŠ a MŠ Bílovice, č.p. 440 (600124029)	62	41	103
ZŠ Zlín, M. Alše 558 (600114112)	61	38	99
ZŠ Slovan Kroměříž, Zeyerova 3354/2 (600118606)		97	97
ZŠ 5. května Rožnov pod Radhoštěm, 5. května 1700 (600150143)	46	50	96
ZŠ Valašské Meziříčí, Šafaříkova 726/9 (600149536)	54	40	94
ZŠ Zachar Kroměříž, Albertova 4062/8 (600118720)	47	46	93
ZŠ Zlín, Okružní 4685 (600114015)	33	57	90
ZŠ Uherský Brod, Za Humny 1420 (600124517)	29	61	90
ZŠ Kroměříž, Komenského náměstí 440/2 (600118576)	37	48	85
ZŠ a ZUŠ Dolní Němčí, Školní 606 (600123995)	43	36	79
ZŠ Vsetín, MUDr. Františka Sovy 97 (600149803)	46	22	68
ZŠ Vsetín, Jasenická 1544 (600149757)	35	33	68

Studovaná základní škola	Počet respondentů 8. ročník	Počet respondentů 9. ročník	Celkový počet respondentů
ZŠ T.G.M. Bystřice pod Hostýnem, Nádražní 56 (600118487)	67		67
ZŠ T.G.Masaryka Bojkovice, Štefánikova 460 (600124347)	49	15	64
ZŠ Kelč, č.p. 229 (600150054)	35	29	64
ZŠ Chropyně, Komenského 335 (600118541)	35	28	63
ZŠ Vyhlídka Valašské Meziříčí, Králova 380 (600149579)		63	63
1. ZŠ Holešov, Smetanovy sady 630/8 (600118517)	18	44	62
ZŠ Trávníky Otrokovice, Hlavní 1160 (600114040)	25	37	62
ZŠ Josefa Bublíka Bánov, č.p. 507 (600124053)	31	30	61
ZŠ Kroměříž, U Sýpek 1462/2 (600118584)	41	18	59
ZŠ Zlín, Kvítková 4338 (600114538)	36	15	51
ZŠ Polešovice, č.p. 600 (600124401)	21	30	51
ZŠ a MŠ Ostrožská Nová Ves, Lhotská 500 (600124398)	17	33	50
ZŠ Bratrství Čechů a Slováků Bystřice pod Hostýnem, Pod Zábřehem 1100 (600118495)	12	36	48
ZŠ a MŠ Karolinka, Kobylská 250 (600150135)	27	18	45
ZŠ a ZUŠ Strání, Rubanice 877 (600124002)	21	23	44
ZŠ Mánesova Otrokovice, Mánesova 908 (600114465)	30	14	44

Studovaná základní škola	Počet respondentů 8. ročník	Počet respondentů 9. ročník	Celkový počet respondentů
ZŠ Liptál, č.p. 465 (600150062)	17	24	41
ZŠ a MŠ Tupesy, č.p. 112 (600124461)	23	18	41
ZŠ Uherské Hradiště, Za Alejí 1072 (600124487)		41	41
ZŠ Hulín, Nábřeží 938 (600118533)	18	22	40
ZŠ Lešná, č.p. 133 (600149552)	21	18	39
ZŠ Valašská Bystřice, č.p. 360 (600149684)	24	15	39
ZŠ Komenského II Zlín, Havlíčkovo nábřeží 2567 (600114350)	24	14	38
ZŠ Uherský Brod, Na Výsluní 2047 (600124541)	14	22	36
ZŠ Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, Štítná nad Vláří 417 (600114210)	19	16	35
ZŠ Zašová, č.p. 500 (600149617)	10	24	34
ZŠ Zlín, Komenského 78 (600114511)		33	33
ZŠ Luhačovice, Školní 666 (600114031)		33	33
ZŠ a MŠ Dolní Bečva, č.p. 578 (600149714)	15	18	33
ZŠ INTEGRA Vsetín, Na Rybníkách 1628 (600001792)	17	15	32
ZŠ Hluk, nám. Komenského 950 (600124371)	17	14	31
ZŠ a MŠ Buchlovice, Komenského 483 (600124037)	18	12	30
ZŠ Trnava, č.p. 242 (600114481)	14	16	30

Studovaná základní škola	Počet respondentů 8. ročník	Počet respondentů 9. ročník	Celkový počet respondentů
ZŠ Zlín, Nová cesta 268 (600113914)	15	13	28
ZŠ a MŠ Halenkovice, č.p. 550 (600114180)	15	11	26
ZŠ a MŠ Prakšice, č.p. 100 (600124410)	13	13	26
Školy Březová - střední odborná škola, základní škola a mateřská škola Březová, č.p. 102 (600124223)	15	11	26
ZŠ Velký Ořechov, č.p. 124 (600114066)	13	13	26
ZŠ Slušovice, Školní 222 (600114252)		25	25
ZŠ Zborovice, Sokolská 211 (600118673)	11	13	24
ZŠ Zlín, Štefánikova 2514 (600114228)		22	22
ZŠ Halenkov, č.p. 535 (600149676)	12	8	20
ZŠ Šumice , č.p. 113 (600124436)		20	20
ZŠ a MŠ J. A. Komenského Nivnice, Komenského 101 (600124061)	19		19
ZŠ Nový Hrozenkov, č.p. 437 (600149633)	15	4	19
ZŠ Rajnochovice, č.p. 188 (600118665)	7	10	17
ZŠ T. G. Masaryka Otrokovice, Jana Žižky 1355 (600114082)	17		17
ZŠ Fryšták, náměstí Míru 7 (600114309)		16	16

Studovaná základní škola	Počet respondentů 8. ročník	Počet respondentů 9. ročník	Celkový počet respondentů
ZŠ a MŠ Střilky, Koryčanská 47 (600118657)		16	16
ZŠ Růžďka, č.p. 203 (600149773)	11	4	15
ZŠ Koryčany, Masarykova 161 (600118550)	14		14
ZŠ T. G. Masaryka a MŠ Horní Bečva, č.p. 544 (600150038)	14		14
2. ZŠ Holešov, Smetanovy sady 625/4 (600118509)		14	14
ZŠ a MŠ Litenčice, č.p. 165 (600118631)	5	9	14
ZŠ Hošťálková, č.p. 380 (600149749)		13	13
ZŠ Velehrad, Salašská 300 (600124011)		13	13
ZŠ a MŠ Poličná, č.p. 276 (691005176)		13	13
ZŠ Zlín, Dřevnická 1790 (600114147)	4	6	10
ZŠ Zdounky, č.p. 59 (600118681)		10	10
ZŠ Ostrožská Lhota, č.p. 306 (600124380)		7	7
ZŠ Zubří, Hlavní 70 (600150089)		4	4
ZŠ Břest, č.p. 61 (600118479)		4	4
ZŠ Babice, č.p. 377 (600124339)	3		3
ZŠ Videčská Rožnov pod Radhoštěm, Videčská 63 (600149731)	3		3

2. Profesní orientace žáků a povědomí o trhu práce

Respondenti vybírali konkrétní povolání ze seznamu povolání typických pro český trh práce. Jednotlivá povolání jsou zařazena do 19 oborových oblastí.

Preferované oblasti uplatnění

Nejvíce preferována jsou povolání z oblasti zdravotnictví a sociální péče, která preferuje téměř šestina respondentů (14 %), především děvčata. Druhou nejvíce preferovanou oblastí je Technika, průmysl, elektro (13 %) a také Vzdělávání, výzkum a sport (13 %). Naopak nejméně preferována jsou povolání z oblasti Informační služby, publicistika, kterou preferuje pouze 19 žáků (0,4 %).

Název preferované oblasti uplatnění	Dívky	Chlapci	Celkem
Zdravotnictví a sociální péče	469	94	563
Technika, průmysl, elektro	44	467	511
Vzdělávání, výzkum a sport	334	168	502
Informační technologie	39	341	380
Zemědělství, lesnictví a veterinární péče	174	110	284
Služby provozní a osobní	119	122	241
Umění a kultura	191	46	237
Ozbrojené složky	103	124	227
Stavebnictví	50	171	221
Hotely, restaurace, cestovní ruch	131	56	187
Právo	90	49	139
Obchod, marketing a reklama	76	57	133
Management	41	50	91
Ekonomika, administrativa, personalistika, správa	55	26	81
Doprava a logistika	8	54	62
Potravinářství a krmivářství	47	14	61
Banky a pojišťovny	11	14	25
Státní správa, úřady	6	14	20

Název preferované oblasti uplatnění	Dívky	Chlapci	Celkem
Informační služby, publicistika	18	1	19

Preferovaná povolání

Celkově nejvíce preferovaným povoláním je „Programátor, IT specialista“. Toto povolání uvedlo 269 žáků, převládá preference mezi chlapci (235). Druhým nejčastěji preferovaným povoláním je „Umělec (hudebník, výtvarník, herec...)“ uváděný 231 žáky, významně převládá preference tohoto povolání mezi dívkami (189).

Název preferovaného povolání	Dívky	Chlapci	Celkem
Programátor, IT specialista	34	235	269
Umělec (hudebník, výtvarník, herec...)	189	42	231
Sportovec, trenér	48	120	168
Elektrikář, elektromechanik	8	154	162
Učitel základní nebo střední školy	113	35	148
Učitel mateřské školy	142		142
Strážník, policista	78	63	141
Právník, advokát	89	48	137
Psycholog	112	16	128
Zdravotní sestra	110	11	121
Architekt	44	70	114
Automechanik	6	104	110
Lékař	87	22	109
Kadeřnice	88	9	97
Počítačový technik	5	91	96
Chovatel zvířat	81	14	95
Zubní lékař	62	23	85
Veterinář	70	8	78

Název preferovaného povolání	Dívky	Chlapci	Celkem
Elektrotechnik	3	70	73
Manažer organizace, ředitel	32	37	69
Účetní	40	20	60
Voják	16	42	58
Truhlář	5	53	58
Pekař, cukrář	45	11	56
Kuchař	18	35	53
Manažer marketingu	32	18	50
Průvodce cestovního ruchu	44	3	47
Fyzioterapeut	32	11	43
Strojírenský technik	4	39	43
Topenář, instalatér		37	37
Zemědělec farmář	7	29	36
Číšník	27	5	32
Stavební inženýr	5	26	31
Manažer hotelu nebo restaurace	20	8	28
Chemik	15	13	28
Obráběč kovů		27	27
Fotograf	18	8	26
Zemědělský technik		26	26
Obchodník	11	13	24
Výzkumník v oblasti přírodních věd	18	6	24
Řidič nákladního auta, autobusu nebo MHD	2	22	24
Zedník		22	22
Zdravotní laborant	20	2	22

Název preferovaného povolání	Dívky	Chlapci	Celkem
Zdravotnický záchranář	13	8	21
Lesník	3	18	21
Manažer obchodu	8	12	20
Recepční	16	4	20
Strojní inženýr		19	19
Pečovatel - osobní asistent	18	1	19
Specialista státní správy (ministerstva, úřady)	4	13	17
Manažer úseku nebo týmu	7	9	16
Seřizovač a obsluha obráběcích strojů		16	16
Hasič	5	11	16
Sociální pracovník	15		15
Stavební technik		14	14
Zahradník, pěstitel	8	6	14
Nástrojař	1	12	13
Správce operačních systémů a sítí		13	13
Administrativní pracovník	9	4	13
Průmyslový designér	2	10	12
Elektroinženýr		12	12
Důstojník armády	4	8	12
Pilot	2	10	12
Redaktor novinář	10	1	11
Specialista marketingu	5	6	11
Pojišťovací poradce	8	3	11
Prodavač	6	5	11
Bankovní specialista	2	8	10

Název preferovaného povolání	Dívky	Chlapci	Celkem
Obchodní zástupce	9		9
Lektor dalšího vzdělávání	6	3	9
Klempíř		9	9
Vedoucí prodejny	5	3	8
Knihovník	8		8
Železničář		8	8
Chůva	7		7
Průmyslový inženýr		7	7
Řidič osobního auta nebo dodávky		7	7
Montážní dělník		7	7
Logistik	2	5	7
Asistent	6		6
Lesní technik myslivec	2	4	6
Mistr, vedoucí týmu	2	4	6
Provozní restaurace nebo hotelu	5		5
Zemědělský, lesní inženýr	3	2	5
Zámečnický		5	5
Chemický inženýr	2	3	5
Svářeč		5	5
Tiskař	1	3	4
Vysokoškolský učitel	4		4
Vychovatel	2	2	4
Umělecký kovář	1	3	4
Obsluha strojů v potravinářské výrobě	2	1	3
Manažer v dopravě	1	2	3

Název preferovaného povolání	Dívky	Chlapci	Celkem
Pomocný pracovník v zemědělství, lesnictví a rybářství		3	3
Analytik		3	3
Úředník	2	1	3
Výzkumník v oblasti technických věd a informatiky	1	2	3
Zlatník, klenotník	1	1	2
Soudní zapisovatel	1	1	2
Malíř pokojů	1	1	2
Pomocný pracovník v pohostinství	1	1	2
Krejčí, švadlena	2		2
Řezník, uzenář		2	2
Technik telekomunikací a radiokomunikací		2	2
Obsluha strojů na opracování dřeva		2	2
Pomocný pracovník ve stavebnictví		1	1
Odborný administrativní pracovník		1	1
Obsluha strojů v papírenské výrobě		1	1
Sklář, keramik	1		1
Pomocný pracovník v dopravě a skladování	1		1
Personalista		1	1
Popelář		1	1
Pracovník bankovní přepážky	1		1

3. Problematika a hlavní důvody volby střední školy a povolání

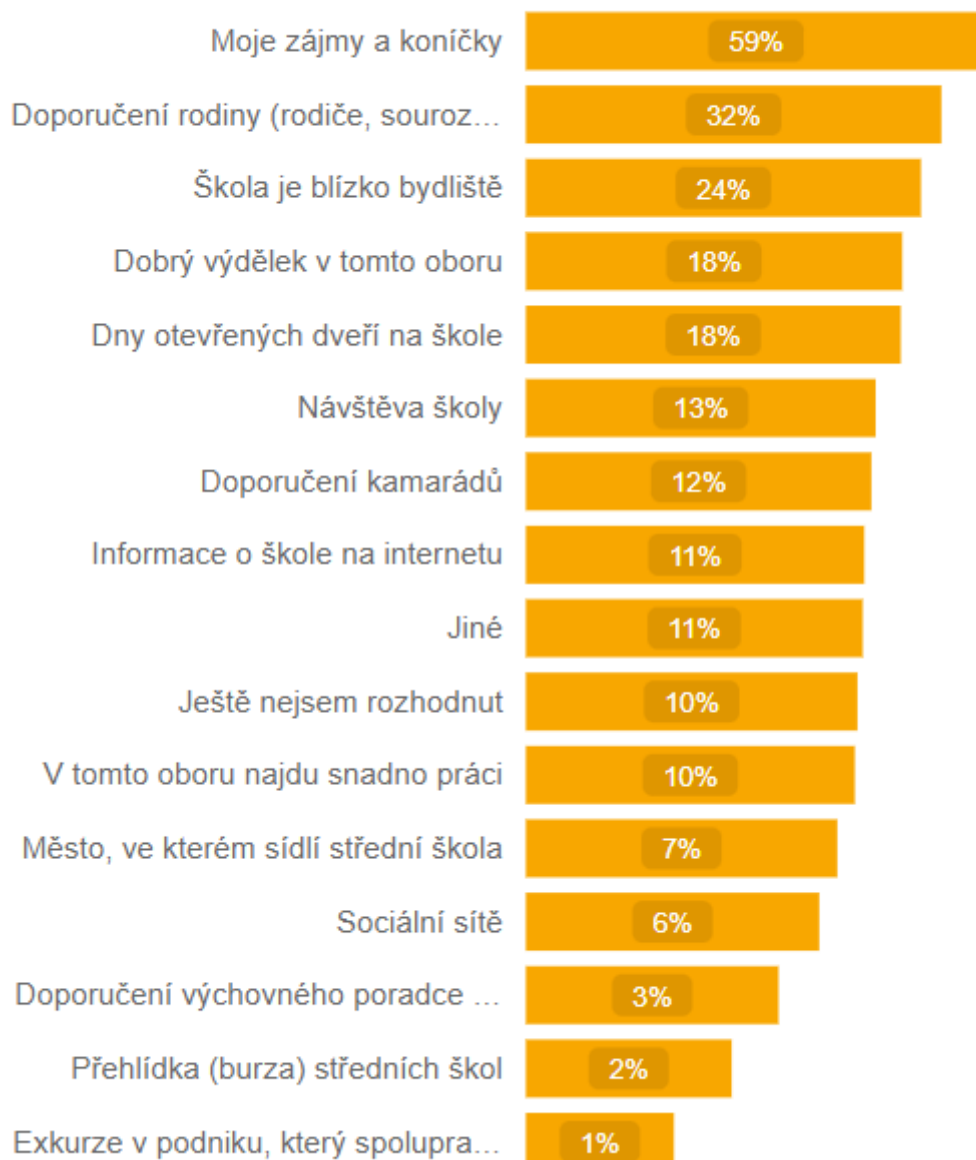
Preferovaná volba oborů střední školy

PREFEROVANÉ OBORY SŠ

Největší vliv na výběr střední školy a oboru

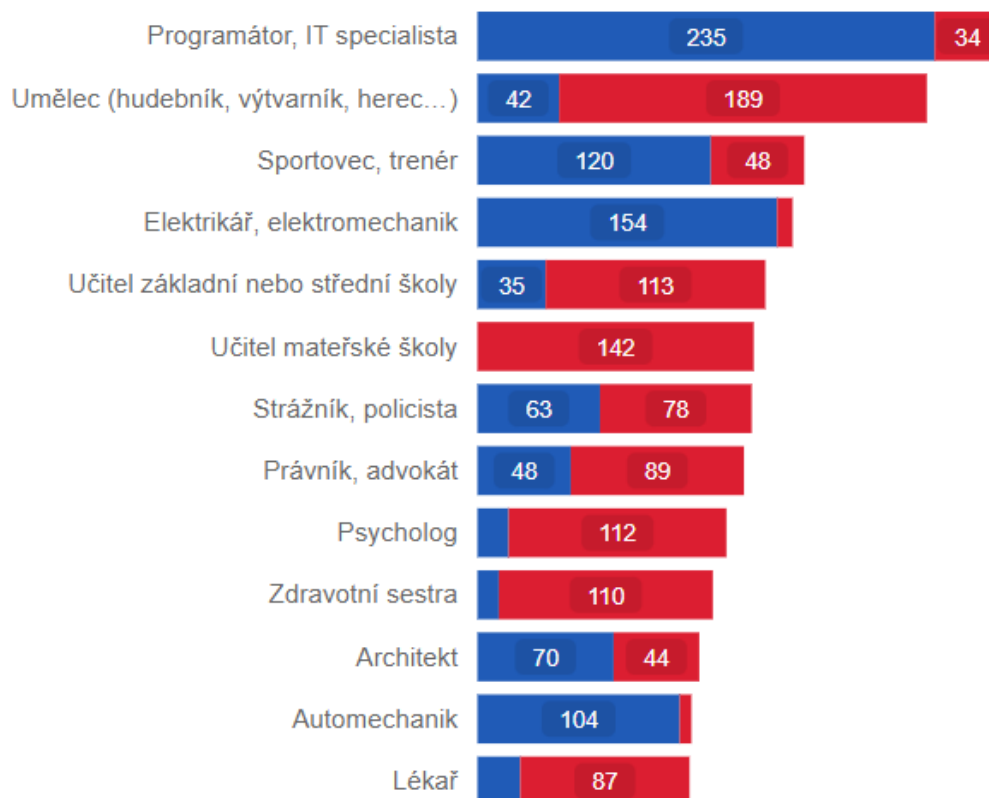
NEJVĚTŠÍ VLIV NA VÝBĚR STŘEDNÍ ŠKOLY A OBORU

Preferovaná volba povolání

PREFEROVANÁ POVOLÁNÍ

● Chlapec ● Dívka

Nejčastější vliv na výběr povolání

DŮVODY VÝBĚRU POVOLÁNÍ

4. Identifikace podílu žáků s předpoklady pro technické obory

Preferované oblasti uplatnění včetně technických oborů

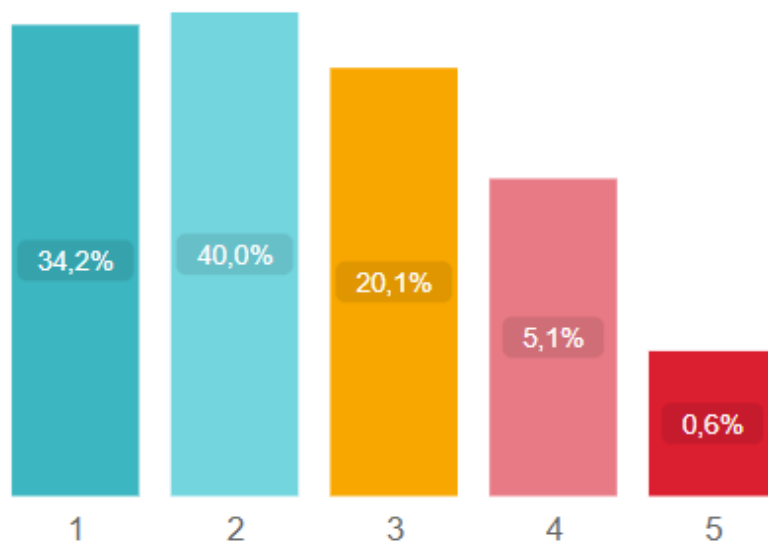
PREFEROVANÉ OBLASTI UPLATNĚNÍ

● Chlapec ● Dívka

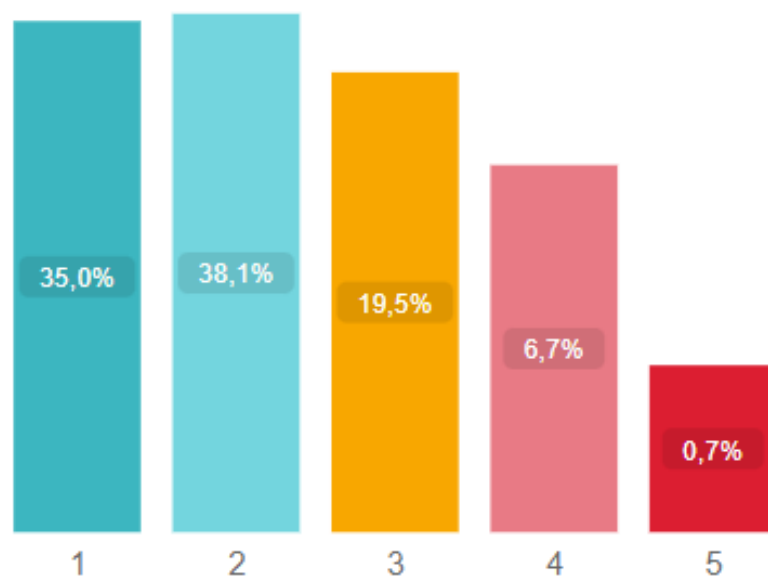
Předpoklady žáků pro technické obory z hlediska prospěchu v přírodovědných předmětech

SEBEHODNOCENÍ - fyzika, chemie, přírodopis (žák hodnotí svůj prospěch klasickou školní známkou)

Předpoklady žáků pro technické obory z hlediska prospěchu v technických předmětech

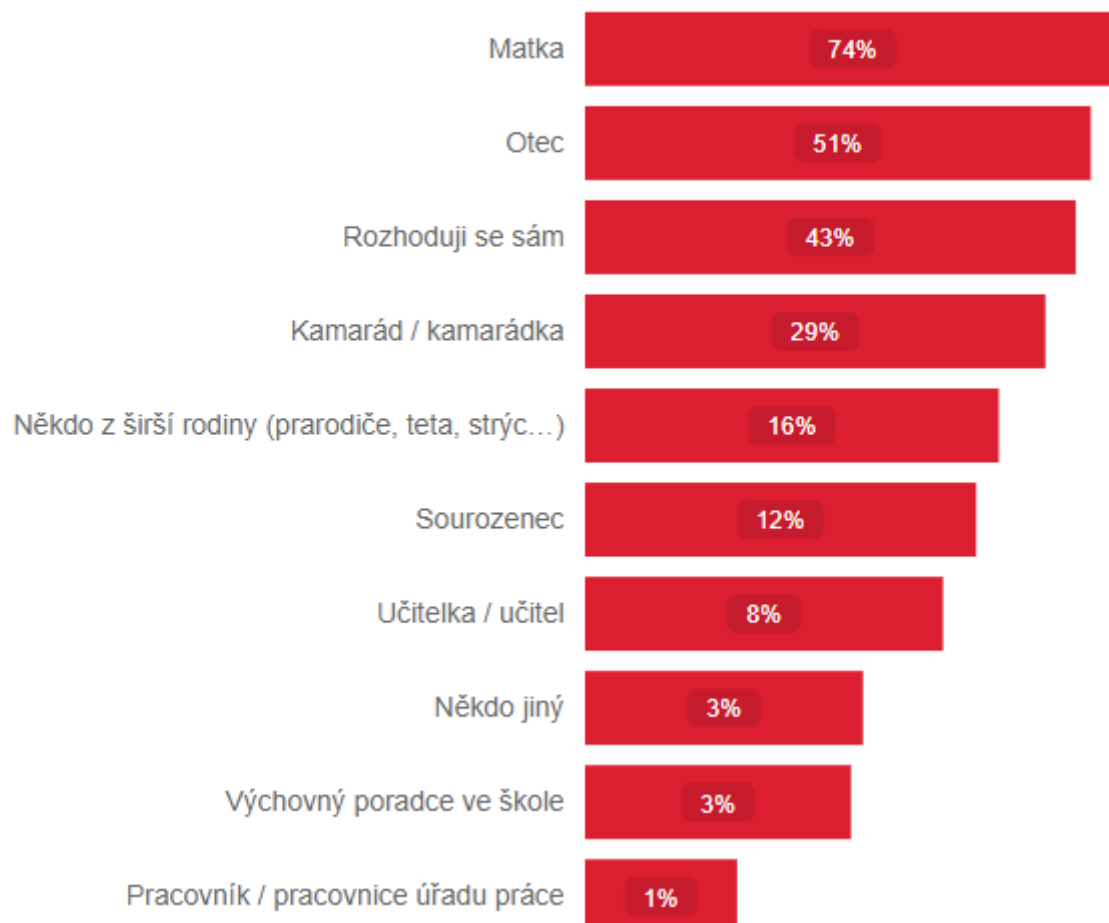
SEBEHODNOCENÍ - matematika, informatika, počítače

5. Dostupnost a kvalita kariérového poradenství

Kdo radí žákovi s výběrem středoškolského oboru

KDO RADÍ ŽÁKOVI S VÝBĚREM SŠ a OBORU

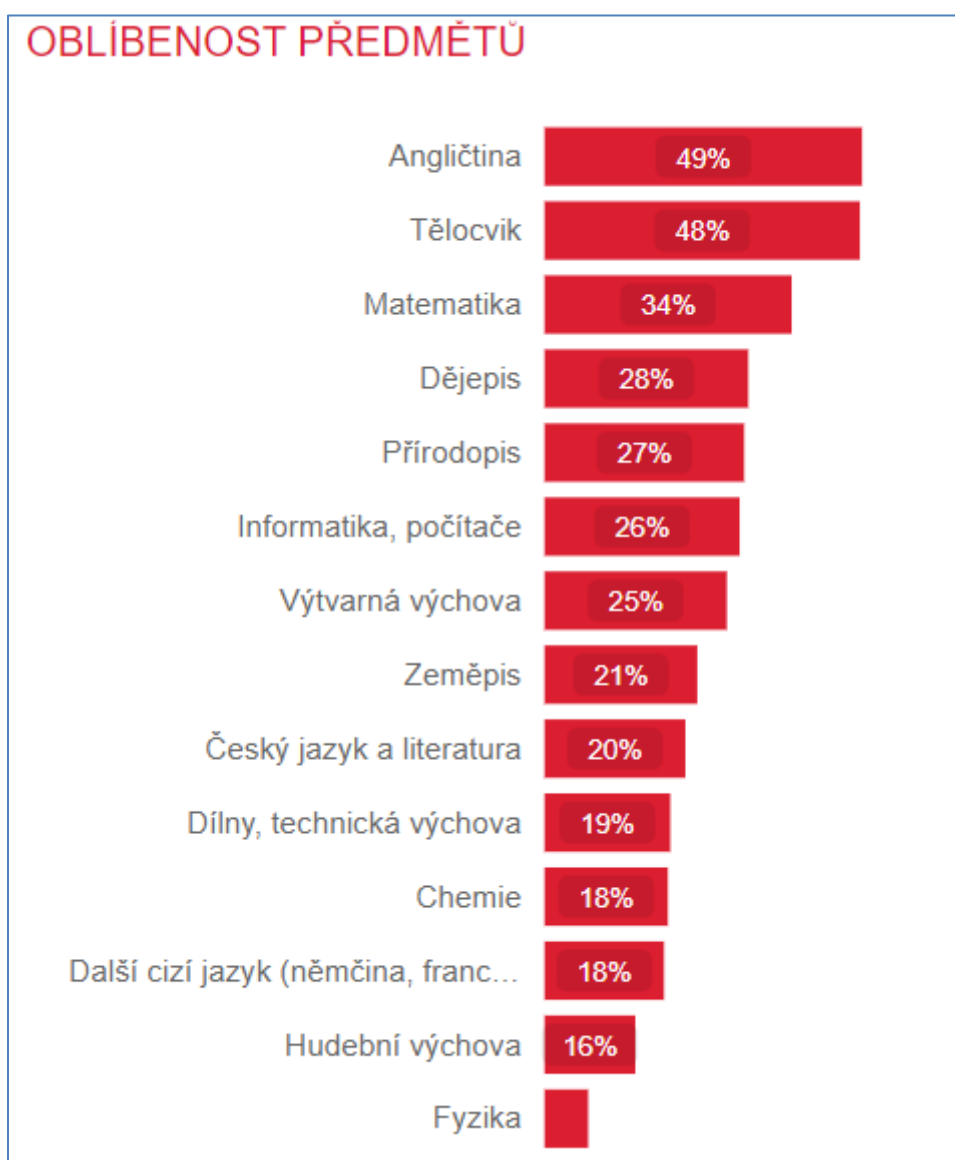

6. Základní hodnocení škol pohledem žáků

Hodnocení jednotlivých kritérií škol

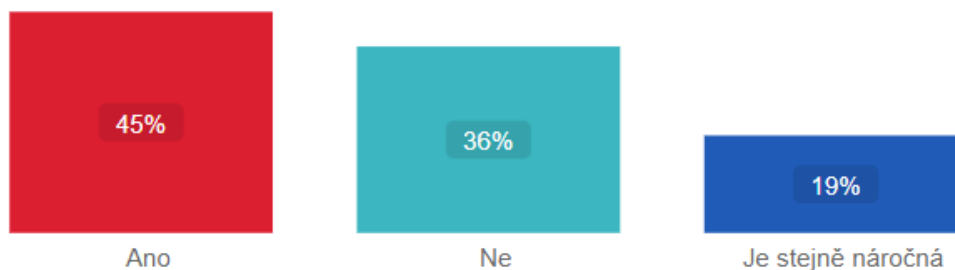
Přístup učitelů a výukové metody 2,4	Exkurze do podniků, spolupráce s firmami 2,9	Volnočasové aktivity 2,4
Vybavení školy 2,2	Kultura a sport 2,2	Prostředí školy 2,0

Oblíbenost předmětů pohledem žáků

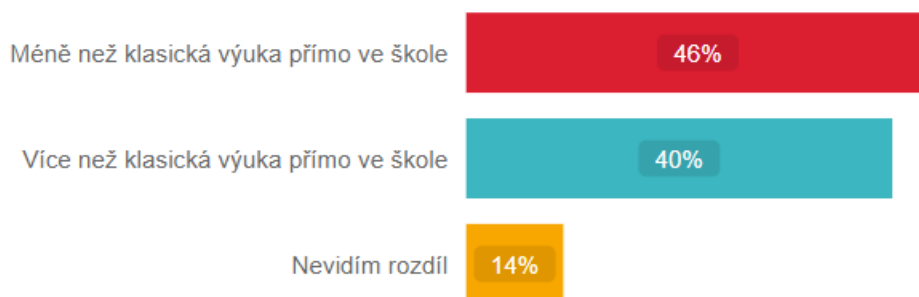
Porovnání náročnosti distanční a klasické výuky pohledem žáků

DISTANČNÍ VÝUKA JE NÁROČNĚJŠÍ (oproti klasické výuce ve škole)

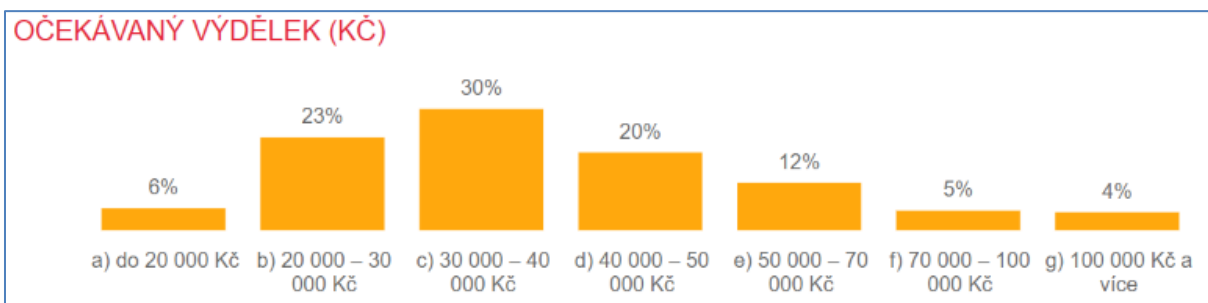
Porovnání zajímavosti distanční a klasické výuky pohledem žáků

DISTANČNÍ VÝUKA BAVILA ŽÁKY (oproti klasické výuce ve škole)

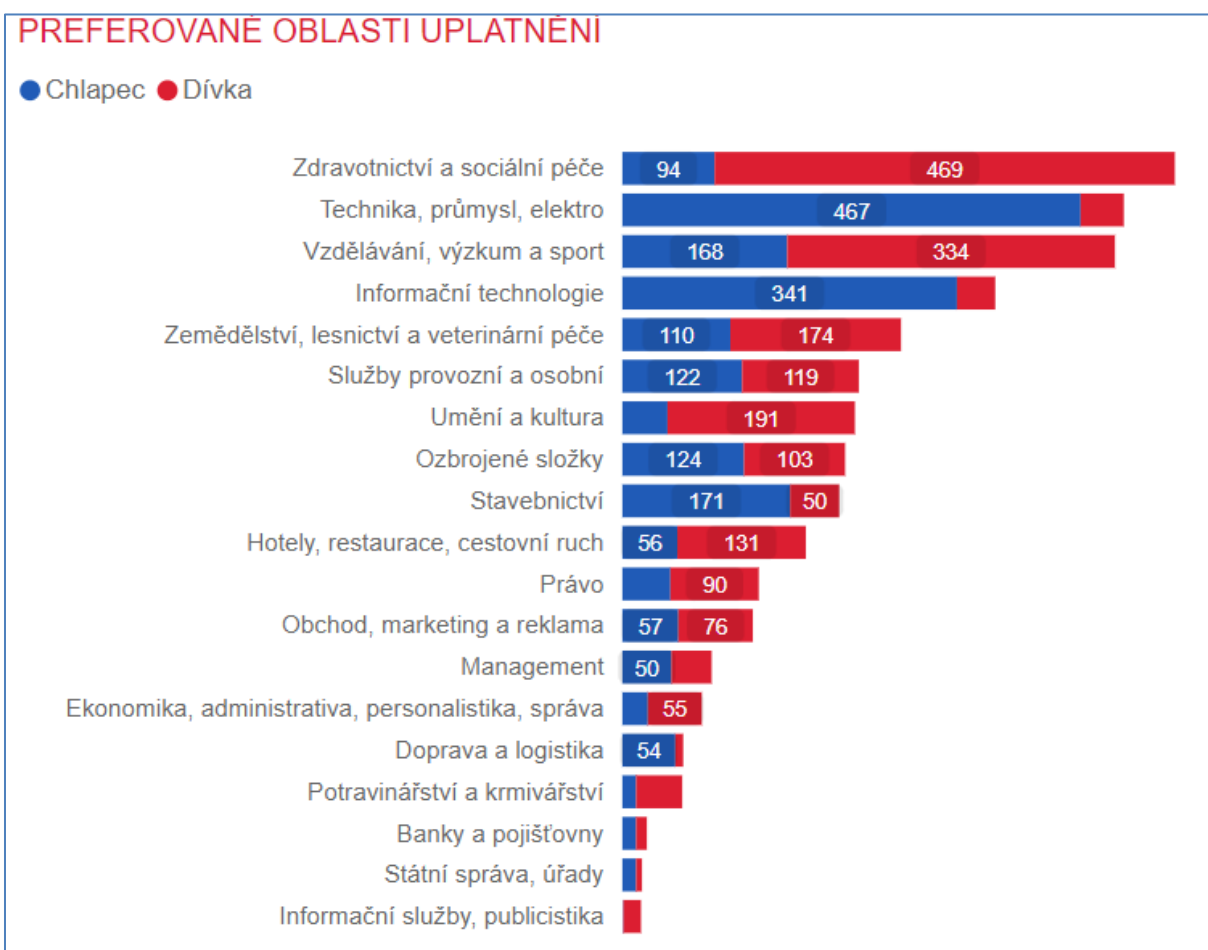

7. Výše výdělku ve vazbě na výběr povolání

Výše předpokládaného očekávaného výdělku

Preferovaná oblasti uplatnění

8. Sociální mobilita

Vzdělání matky

Nejvíce respondentů uvádí jako nejvyšší dosažené vzdělání matky střední vzdělání s maturitou (38 %), nejméně pak základní vzdělání (2 %). Více jak desetina respondentů (12 %) neví, jaké vzdělání má jejich matka.

Uváděné vzdělání matky	Počet respondentů	Podíl v %
Základní škola	56	2 %
Vyučení	811	20 %
Maturita	1522	38 %
Vysoká škola	813	20 %
Respondent neví	463	12 %
Respondent nechce odpovídat	319	8 %

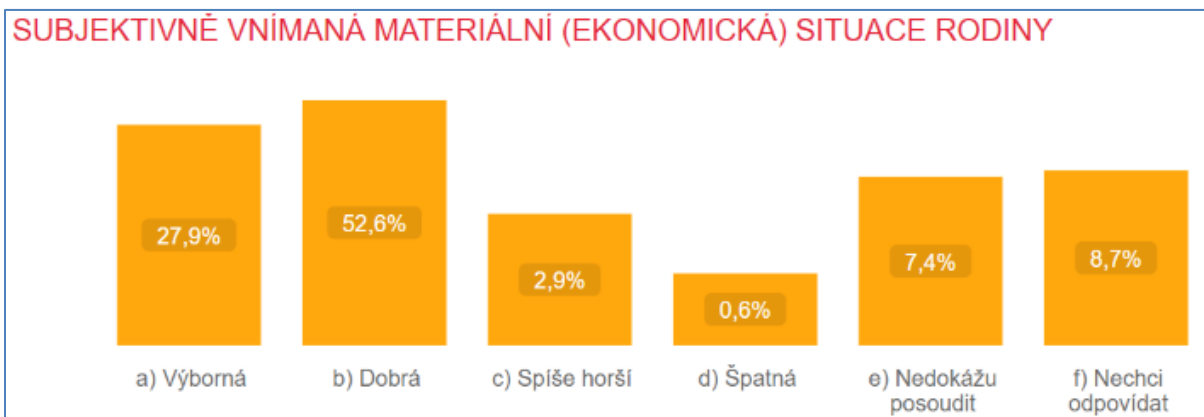
Vzdělání otce

Nejvíce respondentů uvádí jako nejvyšší dosažené vzdělání otce vyučení (30 %), nejméně základní vzdělání (1 %). Šestina respondentů (15 %) neví, jaké vzdělání má jejich otec, což je 3 p. b. více než v případě povědomí o vzdělání matky.

Uváděné vzdělání otce	Počet respondentů	Podíl v %
Základní škola	49	1 %
Vyučení	1206	30 %
Maturita	1142	29 %
Vysoká škola	651	16 %
Respondent neví	593	15 %
Respondent nechce odpovídat	343	9 %

Subjektivně vnímaná materiální (ekonomická) situace rodiny

Více než polovina respondentů (52,6 %) vnímá tuto situaci jako dobrou, další téměř třetina (27,9 %) jako výbornou. Téměř desetina žáků (8,7 %) na danou otázku nechtěla odpovídat.

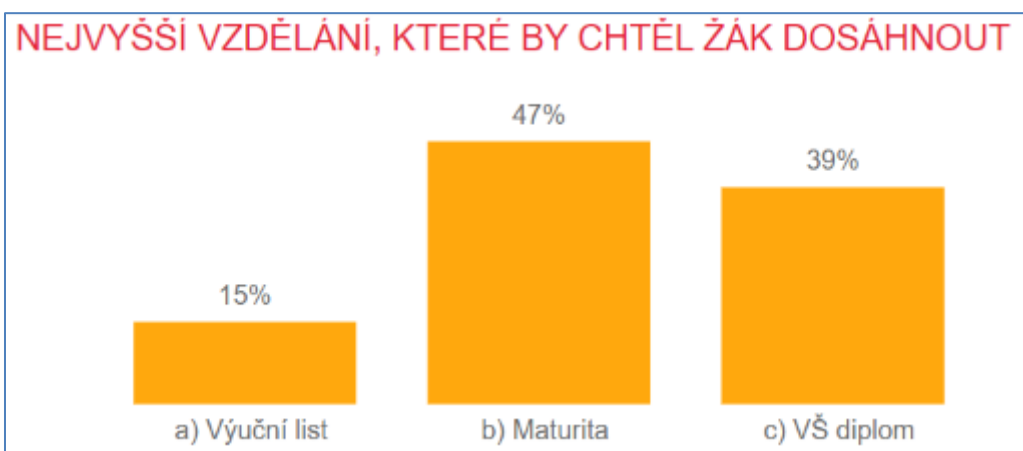

Velikost sídla

Členění respondentů podle velikosti sídla (obce), kde žák převážně vyrůstal. Nejvíce žáků (47 %) uvedlo, že vyrůstali na vesnici.

Volba dalšího vzdělání

Příloha

Data byla zpracována pomocí nástroje Microsoft Power BI.

*Základní náhled na tato data je součástí dokumentu „**Příloha_1_VPO ZŠ_ZK_2022.pdf**“*

Online sestava je dostupná [ZDE](#)